

Osudy československých vojáků v mohutné bitvě u slovinské řeky Soča představuje nová výstava v Armádním muzeu Žižkov

26.6.2024 - | Vojenský historický ústav Praha

Více než dvě desítky hostů dorazily ve středečním horkém odpoledni do Armádního muzea Žižkov na vernisáž výstavy „29 měsíců bojů na Soči“, která mapuje dění na tzv. „sočské frontě“, která byla místem nejtěžších bojů mezi rakousko-uherskou armádou a italskými vojsky.

Velký důraz je kladen také na osudy českých vojáků, kteří představovali důležitou část rakousko-uherské armády. O významu této části společných dějin svědčí účast současné velvyslankyně Slovinské republiky v ČR, J. E. Tanji Strniša, přítomnost bývalého velvyslance ČR ve Slovinsku, generálmajora v záloze Petra Voznici, zástupce náčelníka Generálního štábu AČR a Inspektora Armády ČR, generálmajora Miloslava Lafka a řady dalších představitelů Armády ČR

„Příběh jedné z nejkrutějších front v dějinách válčení je složený z mozaiky osudů jednotlivců. Tato výstava je poctou odvaze, utrpení a oběti všech, na které bychom neměli nikdy zapomenout. Je také připomínkou hrůz války a nutnosti udržovat mír a přátelství mezi národy,“ řekla při zahájení vernisáže velvyslankyně Slovinské republiky v ČR Tanja Strniša. „Vzpomínky na válku nešetřily ani ty, kteří se vrátili domů, což můžeme cítit v dojmavých zápiscích a ilustracích Josefa Váchala v knize „Malíř na frontě“,“ dodala slovinská velvyslankyně.

Právě reprodukce Váchalových obrazů jsou součástí otvírané výstavy. Originály jsou ve sbírkách Vojenského historického ústavu Praha, jelikož Josef Váchal byl jeho zaměstnancem a své obrazy do sbírek věnoval. „Děkuji týmu muzea v Kobaridu, který neúnavně zkoumá a vypráví příběh 12 bitev na Soči a předává poselství budoucím generacím poselství míru. Děkuji také panu brigádnímu generálu Knížkovi a jeho kolegům za to, že umožnili hostování této výstavy o společných dějinách České republiky a Slovinska zde, v krásné budově Armádního muzea na Žižkově,“ dodala.

Ředitel Vojenského historického ústavu Praha, brigádní generál Aleš Knížek na začátku výstavy řekl, že kurátoři sbírek panely kolegů z muzea v Kobaridu obohatili sbírkovými předměty, které se k bitvám okolo řeky Soča váží. „Když jsme před devíti lety ve spolupráci se slovinskými partnery připravili panelovou putovní výstavu nazvanou Vzpomínky na sočskou frontu, bylo naším záměrem přilákat pozornost české veřejnosti k této kapitole válečných dějin. Věřím, že výstava 29 měsíců bojů na Soči úspěšně naváže na předchozí společný počin, je součástí projektu, který může v zemích Evropské unie představit válečné dění na sočské frontě. Krvavá Soča se stala společným jmenovatelem válečného utrpení všech národů bývalé habsburské monarchie a nesmazatelně se vepsala i do našich dějin. Válka tu násilně přerвала životní dráhu desítek tisíců mužů z českých zemí. Válečné šrámy v krajině už dávno zakryla milosrdná vegetace. O to, aby se na osudy lidí ze sočské fronty nezapomnělo, aby nevymizeli z historické paměti, se stará řada institucí a spolků. Kobaridské muzeum patří k těm nejstarším a za to bych rád poděkoval řediteli této instituce, panu Martinu Šolarovi a také paní velvyslankyni Slovinské republiky v Praze, paní velvyslankyni Tanje Strniša za to, že činnost muzea podporuje a podporuje i naše propojování a spolupráci,“ řekl brigádní generál Aleš Knížek.

O tom, že dějiny Slovinska a České republiky jsou úzce propojené právě kvůli bitvě na Soči, svědčí také skutečnost, že autorem památníku rakousko-uherským vojákům na vojenském hřbitově ve

slovinském Logu pod Mangartem dílem českého sochaře Ladislava Kofránka. Na centrálním vojenském hřbitově v Dutovljích ve Slovinském Krasu je pohřbeno více než 3 tisíce českých vojáků. „Po Rakušanech a Maďarech byli třetím nejpočetnějším národem. Jako všechny ostatní jednotky, byly i české zapojeny do bojů na východní a balkánské frontě. U příležitosti výstavy v Praze jsme ještě připravili čtyři speciální panely, které se věnují osudům českých vojáků, kde jsou doplněny informace o zapojení Čechů na sočské frontě. Velení rakousko-uherské armády totiž předpokládalo, že Češi budou lépe bojovat proti Italům, než proti slovanským vojákům na východě jihovýchodě Evropy. Proto bylo jejich nasazení v našem kraji opravdu velké,“ uvedl na úvod výstavy ředitel muzea v Kobaridu Martin Šolar. Výstavu si můžete prohlédnout v prostoru „Dočasné výstavy 2“, který je u horní části expozice věnované II. světové válce (šestá část Armádního muzea Žižkov)

<https://www.vhu.cz/osudy-ceskoslovenskych-vojaku-v-mohutne-bitve-u-slovinske-reky-soca-predstavuje-nova-vystava-v-armadnim-muzeu-zizkov>